

OFFERYNNAU STATUDOL CYMRU

2015 No. 229

**Gorchymyn Ardrethu Annomestig (Rhyddhad
Ardrethi i Fusnesau Bach) (Cymru) 2015**

RHAN A

Cyffredinol

Enwi, cychwyn a chymhwyso

1.—(1) Enw'r Gorchymyn hwn yw Gorchymyn Ardrethu Annomestig (Rhyddhad Ardrethi i Fusnesau Bach) (Cymru) 2015.

(2) Daw'r Gorchymyn hwn i rym ar 9 Mawrth 2015 ond mae'n cael effaith o 1 Ebrill 2015.

(3) Mae'r Gorchymyn hwn yn gymwys o ran Cymru.

Dehongli

2. Yn y Gorchymyn hwn—

ystyr “blwyddyn ariannol berthnasol” (“*relevant financial year*”) yw'r flwyddyn ariannol y mae trethdalwr wedi cyflwyno hysbysiad mewn cysylltiad â hi yn unol ag erthygl 16;

mae i “cod cyfathrebiadau electronig” yr un ystyr ag a roddir i “electronic communications code” yn adran 106(1) o Ddeddf Cyfathrebiadau 2003(1);

mae “cyfarpar cyfathrebiadau electronig” (“*electronic communications apparatus*”) yn cynnwys—

- cyfarpar o fewn yr ystyr a roddir gan baragraff 1(1) o'r cod cyfathrebiadau electronig;
- strwythurau ar lun cytiau neu adeiladau eraill (gan gynnwys strwythurau nad ydynt ond yn rhan o adeilad) a ddefnyddir, neu a ddyluniwyd i'w defnyddio, ddim ond i gadw cyfarpar sy'n dod o fewn y disgrifiad ym mharagraff (a); ac
- unrhyw offer atodol a gaiff ei feddiannu at ddibenion person a drwyddedir o dan adran 8 o Ddeddf Telegraffiaeth Ddiwifr 2006(2) neu berson y rhoddwyd iddo fynediad sbectrum cydnabyddedig o dan adran 18 o'r Ddeddf honno, a dim ond ar gyfer hynny;

mae i “cyfathrebiad electronig” yr ystyr a roddir i “electronic communication” yn adran 15(1) o Ddeddf Cyfathrebiadau Electronig 2000(3);

ystyr “Deddf 1988” (“the 1988 Act”) yw Deddf Cyllid Llywodraeth Leol 1988;

(1) 2003 p. 21. Mae adran 106(1) o Ddeddf Cyfathrebiadau 2003 yn darparu mai ystyr “the electronic communications code” yw'r cod a nodir yn Atodlen 2 i Ddeddf Telegyfathrebiadau 1984 (p. 12).

(2) 2006 p. 36. Diwygiwyd adran 8 gan O.S. 2011/1210.

(3) Mae adran 15(1) o Ddeddf Cyfathrebiadau Electronig 2000 (p. 7) yn darparu mai ystyr “electronic communication” yw cyfathrebiad a drosglwyddir (pa un ai o un person i berson arall, o un ddyfais i ddyfais arall, neu o berson i ddyfais neu i'r gwrthwyneb)—

- drwy gyfrwng rhwydwaith cyfathrebiadau electronig; neu
- drwy gyfrwng arall ond mewn ffurf electronig.

mae “gwerthu nwyddau” (“*sale of goods*”) yn cynnwys gwerthu unrhyw un neu ragor o'r canlynol—

- (a) pryd neu luniaeth i'w fwyta neu i'w yfed yn y fangre lle y caiff ei werthu neu ei baratoi neu i ffwrdd o'r fangre honno;
- (b) diod feddwol i'w hyfed yn y fangre lle y caiff ei gwerthu neu i ffwrdd o'r fangre honno;
- (c) petrol neu danwydd arall i yrru cerbydau modur a fwriedir ar gyfer eu defnyddio ar ffyrdd neu a addaswyd i'w defnyddio ar ffyrdd;

ystyr “hereditament a eithrir” (“*excepted hereditament*”) yw hereditament—

- (a) a ddefnyddir ar gyfer arddangos hysbysebion, parcio cerbydau modur, gweithfeydd trin carthion neu gyfarpar cyfathrebiadau electronig, a dim ond ar gyfer hynny;
- (b) sy'n gwt glan môr neu'n swyddfa bost;
- (c) sy'n hereditament a eithrir fel y'i diffinnir yn adran 47(9) o Ddeddf 1988(4); neu
- (d) sy'n hereditament y Goron fel y diffinnir “*Crown hereditament*” yn adran 65A(4) o Ddeddf 1988(5);

mae “llofnod” (“*signature*”), “llofnodi” (“*sign*”) neu “llofnodwyd”, (“*signed*”), mewn perthynas â hysbysiad a gyflwynir yn unol ag erthygl 16(6) drwy gyfathrebiad electronig, yn cynnwys ymgorffori yn yr hysbysiad, neu gysylltu'n rhesymegol â'r hysbysiad, lofnod electronig, fel y'i diffinnir yn adran 7(2) o Ddeddf Cyfathrebiadau Electronig 2000;

ystyr “mangre fanwerthu” (“*retail premises*”) yw unrhyw hereditament lle y cynhelir masnach neu fusnes sy'n gyfan gwbl neu'n bennaf yn golygu gwerthu nwyddau;

ystyr “person wedi ei awdurdodi i lofnodi ar ran y trethdalwr” (“*person authorised to sign on behalf of the ratepayer*”), os yw'r trethdalwr—

- (a) yn bartneriaeth, yw partner yn y bartneriaeth honno;
- (b) yn ymddiriedolaeth, yw ymddiriedolwr yn yr ymddiriedolaeth honno;
- (c) yn gorff corfforaethol, yw cyfarwyddwr yn y corff hwnnw, ac

mewn unrhyw achos arall, yw person wedi ei awdurdodi'n briodol i lofnodi ar ran y trethdalwr; ac

ystyr “swyddfa bost” (“*post office*”) yw swyddfa bost gyhoeddus o fewn yr ystyr a roddir i “*public post office*” gan adran 125(1) o Ddeddf Gwasanaethau Post 2000(6).

Darpariaeth gyffredinol ynghylch cymhwyso'r Gorchymyn hwn

3.—(1) Nid yw Rhan C o'r Gorchymyn hwn ond yn gymwys pan fo'r diwrnod y codir tâl mewn perthynas ag ef ar ddyddiad o fewn y cyfnod sy'n dechrau ag 1 Ebrill 2015 ac sy'n dod i ben ag 31 Mawrth 2016 (“*y cyfnod perthnasol*”).

(2) Pan fo hereditament yn cydymffurfio ag—

- (a) yr amodau yn erthygl 6, 7 neu 9 a hefyd (ar ddiwrnod y codir tâl mewn perthynas ag ef yn ystod y cyfnod perthnasol) yr amodau yn erthygl 12, 13 neu 14;
- (b) yr amodau mewn mwy nag un o erthyglau 6, 7, 8 neu 9; neu
- (c) (ar ddiwrnod y codir tâl mewn perthynas ag ef yn ystod y cyfnod perthnasol) yr amodau mewn mwy nag un o erthyglau 12, 13 neu 14,

(4) Diwygiwyd adran 47(9) gan baragraff 65 o Atodlen 13 i Ddeddf Cyllid Llywodraeth Leol 1992 (p. 14).

(5) Mewnosodwyd adran 65A gan adran 3 o Ddeddf Llywodraeth Leol ac Ardrethu 1997 (p. 29). Diwygiwyd is-adran (4) gan baragraff 73 o Atodlen 6 i Ddeddf Cyfiawnder Troseddol a'r Heddlu 2001 (p. 16) a chan baragraffau 180 a 181 o Atodlen 16 i Ddeddf Diwygio'r Heddlu a Chyfrifoldeb Cymdeithasol 2011 (p. 13).

(6) 2000 p. 26. Mewnosodwyd y diffiniad o “*public post office*” i is-adran (1) gan baragraff 49(1) o Atodlen 12 i Ddeddf Gwasanaethau Post 2011 (p. 5).

yr erthygl sydd i fod yn gymwys yw'r erthygl sy'n cael yr effaith fod swm is yn daladwy mewn cysylltiad â'r hereditament.

Uchafswm gwerth ardrethol ar gyfer rhyddhad ardrethi

4. At ddibenion adran 43(4B)(b)(i) o Ddeddf 1988, y swm a ragnodir ar gyfer hereditament yw £12,000.

RHAN B

Rhyddhad

Amodau rhyddhad

5. Yr amodau i'w bodloni at ddibenion adran 43(4B)(b)(ii) o Ddeddf 1988 yw'r rhai a ragnodir yn erthyglau 6 i 9.

Amodau gwerth ardrethol

6. Yr amodau gwerth ardrethol yw—

- (a) nad yw gwerth ardrethol yr hereditament yn fwy na £7,800;
- (b) nad yw'r hereditament yn hereditament a eithrir; ac
- (c) bod yr hereditament yn cael ei feddiannu'n gyfan gwbl.

Amodau gofal plant

7. Yr amodau gofal plant yw—

- (a) bod yr hereditament yn cael ei ddefnyddio'n gyfan gwbl at ddibenion gwarchod plant neu ddarparu gofal dydd gan berson wedi ei gofrestru o dan Ran 2 o Fesur Plant a Theuluoedd (Cymru) 2010(7);
- (b) nad yw'r hereditament yn hereditament a eithrir;
- (c) bod yr hereditament yn cael ei feddiannu'n gyfan gwbl;
- (d) bod gwerth ardrethol yr hereditament yn fwy na £2,000 ond nad yw'n fwy na £12,000; ac
- (e) bod y trethdalwr wedi rhoi hysbysiad i'r awdurdod bilio mewn cysylltiad â'r hereditament yn unol ag erthygl 16.

Amodau swyddfa bost

8. Yr amodau a ragnodir gan yr erthygl hon ("yr amodau swyddfa bost") yw—

- (a) y defnyddir yr hereditament, neu ran o'r hereditament, at ddibenion swyddfa bost;
- (b) nad yw gwerth ardrethol yr hereditament yn fwy na £12,000;
- (c) bod yr hereditament yn cael ei feddiannu'n gyfan gwbl; a
- (d) bod y trethdalwr wedi rhoi hysbysiad i'r awdurdod bilio mewn cysylltiad â'r hereditament yn unol ag erthygl 16.

Amodau mangre fanwerthu

9. Yr amodau mangre fanwerthu yw—

- (a) bod yr hereditament yn cael ei ddefnyddio'n gyfan gwbl neu'n bennaf at ddibenion mangre fanwerthu;
- (b) nad yw'r hereditament yn hereditament a eithrir;
- (c) bod yr hereditament yn cael ei feddiannu'n gyfan gwbl;
- (d) bod gwerth ardrethol yr hereditament yn fwy na £7,800 ond nad yw'n fwy nag £11,000;
- (e) bod y trethdalwr wedi rhoi hysbysiad i'r awdurdod bilio mewn cysylltiad â'r hereditament yn unol ag erthygl 16; ac
- (f) nad yw'r trethdalwr wedi rhoi hysbysiad yn unol ag erthygl 16 i'r awdurdod bilio, neu i unrhyw awdurdod bilio arall yng Nghymru, mewn cysylltiad ag unrhyw hereditament arall.

Swm E

10.—(1) Mae'r swm a bennir ym mharagraff (2) wedi ei ragnodi fel swm E at ddibenion adran 44(9) o Ddeddf 1988 pan fo'r amodau yn erthygl 6, 7, 8 neu 9 wedi eu bodloni.

(2) Mewn perthynas â hereditament, pan fo'r amodau a ragnodir gan yr erthygl a bennir yng ngholofn (1) o'r tabl wedi eu bodloni a gwerth ardrethol yr hereditament o fewn yr ystod yn y golofn (2) gyfatebol, yna E yw'r swm a bennir yn y golofn (3) gyfatebol.

Tabl

(1) <i>Erthygl</i>	(2) <i>Gwerth Ardrethol</i> (£)	(3) <i>Swm E</i>
6 (Gwerth Ardrethol)	0 i 2,400	2
6 (Gwerth Ardrethol)	2,401 i 7,800	1.333333
7 (Gofal Plant)	2,001 i 12,000	2
8 (Swyddfa Bost)	0 i 9,000	1,000,000
8 (Swyddfa Bost)	9,001 i 12,000	2
9 (Mangre Fanwerthu)	7,801 i 11,000	1.333333

RHAN C

Rhyddhad dros dro

Amodau rhyddhad

11. At ddibenion adran 43(4B)(b)(ii) o Ddeddf 1988, yr amodau i'w bodloni yw'r rhai a ragnodir yn erthygl 12, 13 neu 14.

Amodau gwerth ardrethol

12. Yr amodau gwerth ardrethol yw—

- (a) nad yw gwerth ardrethol yr hereditament yn fwy na £12,000;
- (b) nad yw'r hereditament yn hereditament a eithrir; ac
- (c) bod yr hereditament yn cael ei feddiannu'n gyfan gwbl.

Amodau gofal plant

13. Yr amodau gofal plant yw—

- (a) bod yr hereditament yn cael ei ddefnyddio'n gyfan gwbl at ddibenion gwarchod plant neu ddarparu gofal dydd gan berson wedi ei gofrestru o dan Ran 2 o Fesur Plant a Theuluoedd (Cymru) 2010;
- (b) nad yw'r hereditament yn hereditament a eithrir;
- (c) bod yr hereditament yn cael ei feddiannu'n gyfan gwbl;
- (d) nad yw gwerth ardrethol yr hereditament yn fwy na £9,000; ac
- (e) bod y trethdalwr wedi rhoi hysbysiad i'r awdurdod bilio mewn cysylltiad â'r hereditament yn unol ag erthygl 16.

Amodau mangre fanwerthu

14. Yr amodau mangre fanwerthu yw—

- (a) bod yr hereditament yn cael ei ddefnyddio'n gyfan gwbl neu'n bennaf at ddibenion mangre fanwerthu;
- (b) bod gwerth ardrethol yr hereditament yn fwy na £10,499 ond nad yw'n fwy nag £11,000;
- (c) bod y trethdalwr wedi rhoi hysbysiad i'r awdurdod bilio mewn cysylltiad â'r hereditament yn unol ag erthygl 16; a
- (d) nad yw'r trethdalwr wedi rhoi hysbysiad yn unol ag erthygl 16 i'r awdurdod bilio, neu i unrhyw awdurdod bilio arall yng Nghymru, mewn cysylltiad ag unrhyw hereditament arall.

Swm E

15.—(1) Mae'r swm a bennir ym mharagraff (2), neu a gyfrifir yn unol â'r paragraff hwnnw, wedi ei ragnodi fel swm E at ddibenion is-adran 44(9) o Ddeddf 1988 pan fo'r amodau yn erthygl 12, 13 neu 14 wedi eu bodloni.

(2) Mewn perthynas â hereditament, pan fo'r amodau a ragnodir gan yr erthygl a bennir yng ngholofn (1) o'r tabl isod wedi eu bodloni a gwerth ardrethol yr hereditament o fewn yr ystod yn y golofn (2) gyfatebol, yna E yw'r swm a bennir neu a gyfrifir yn y golofn (3) gyfatebol.

Tabl

(1) <i>Erthygl</i>	(2) <i>Gwerth Ardrethol</i> (£)	(3) <i>Swm E</i>
	0 i 6,000	5,000,000

12 (Gwerth Ardrethol)	6,001 i 12,000	Cyfrifir yn unol â pharagraffau (3) a (4) o'r erthygl hon
13 (Gofal Plant)	0 i 6,000	5,000,000
13 (Gofal Plant)	6,001 i 9,000	Cyfrifir yn unol â pharagraffau (3) a (4) o'r erthygl hon
14 (Mangre Fanwerthu)	10,500 i 11,000	1.333333

(3) Yn ddarostyngedig i baragraff (4), cyfrifir swm E drwy rannu 6000 â'r ffigur a gyrhaeddir drwy dynnu 6000 o werth ardrethol yr hereditament a ddangosir yn y rhestr ardrethu annomestig leol ar gyfer y diwrnod hwnnw.

(4) Cyfrifir y symiau a gyfrifir o dan baragraff (3) i dri lle degol yn unig—

- (a) drwy ychwanegu un milfed pan fyddai (ar wahân i'r is-baragraff hwn) fwy na phum deng milfed; a
- (b) drwy anwybyddu'r deng milfedau pan fyddai (ar wahân i'r is-baragraff hwn) bum, neu lai na phum, deng milfed.

RHAN D

Amrywiol

Hysbysiad

16.—(1) Rhaid i hysbysiad o dan yr erthygl hon gynnwys yr wybodaeth a'r materion eraill a bennir yn Atodlen 1 a rhaid iddo gael ei lofnodi gan y trethdalwr neu gan berson wedi ei awdurdodi i lofnodi ar ran y trethdalwr.

(2) Yn ddarostyngedig i baragraffau (3) i (5), caniateir i hysbysiad a roddir heb fod yn hwyrach na 30 Medi mewn blwyddyn ariannol gael effaith o ddyddiad nad yw'n gynharach nag 1 Ebrill yn y flwyddyn ariannol flaenorol.

(3) Ni chaniateir rhoi hysbysiad yn gynharach nag 1 Hydref yn y flwyddyn ariannol sy'n dod o flaen y flwyddyn ariannol berthnasol.

(4) Yn ddarostyngedig i baragraff (5), mewn perthynas â'r hereditament y mae a wnelo'r hysbysiad ag ef—

- (a) pan fo'r rhan o'r amodau perthnasol ynghylch gwerth ardrethol yn cael ei bodloni yn sgil newid rhestr ardrethu annomestig leol; a
- (b) pan roddir hysbysiad o fewn 4 mis ar ôl y dyddiad pryd yr hysbysir yr awdurdod bilio o dan sylw am y newid yn unol â rheoliadau o dan adran 55 o Ddeddf 1988(8) (newid rhestrau),

caniateir i'r hysbysiad gael effaith o ddyddiad nad yw'n gynharach na'r dyddiad pryd y mae'r newid yn dod yn effeithiol o dan y rheoliadau hynny.

(5) Ni chaniateir i unrhyw hysbysiad gael effaith am ddiwrnod sy'n gynharach nag 1 Ebrill 2015.

(6) Mae hysbysiad i'w gyflwyno i'r awdurdod bilio o dan sylw drwy—

- (a) ei gyfeirio at yr awdurdod; a

(8) Diwygiwyd adran 55 gan baragraffau 30 a 79 o Atodlen 5 i Ddeddf Llywodraeth Leol a Thai 1989 (p. 42), paragraff 1 o Atodlen 10 a pharagraff 67 o Atodlen 13 i Ddeddf Cyllid Llywodraeth Leol 1992 (p. 14), paragraff 84 o Atodlen 16 i Ddeddf Llywodraeth Leol (Cymru) 1994 (p. 19), a pharagraffau 2 a 3 o Atodlen 16 i Ddeddf Llywodraeth Leol a Chynnwys y Cyhoedd mewn Iechyd 2007 (p. 28).

(b) ei ddanfon neu ei anfon i swyddfa'r awdurdod drwy'r post neu drwy gyfathrebiad electronig.

(7) Mae unrhyw hysbysiad a anfonir drwy gyfathrebiad electronig i'w ystyried, oni phrofir i'r gwrthwyneb, fel pe bai wedi ei gyflwyno ar yr adeg y daw i law ar ffurf ddarllenadwy.

(8) Pan fydd hysbysiad wedi ei roi mewn cysylltiad â blwyddyn ariannol, caiff yr awdurdod bilio ei gwneud yn ofynnol i'r trethdalwr roi hysbysiadau pellach yn unol â'r erthygl hon mewn perthynas â'r blynyddoedd ariannol dilynol hynny y caiff yr awdurdod eu pennu o bryd i'w gilydd.

Dirymu a darpariaeth arbed

17. Mae'r Gorchmynion a bennir yn Atodlen 2 wedi eu dirymu ond maent yn parhau i fod yn gymwys i flwyddyn ariannol sy'n dod i ben ar 31 Mawrth 2015 neu cyn hynny.

11 Chwefror 2015

Edwina Hart
Gweinidog yr Economi, Gwyddoniaeth a
Thrafnidiaeth, , un o Weinidogion Cymru